

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/86/2015
Identifikačné číslo spisu:	7209010477
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7209010477.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obvineného A. A. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a podľa § 202 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí 22. marca 2016 o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. januára 2013, sp. zn. 5 To 43/2012 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. A. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 28. novembra 2011, sp. zn. 4 T 53/2009 bol obvinený A. A. uznaný za vinného zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. a podľa § 202 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v C. v mieste svojho bydliska v byte na ul. U., záhradkárskej lokalite a na ul. O. v C. na parkovisku v jeho vozidle, v čase od júla 2005 do 21.10.2007 opakovane vykonával pohlavný styk s dcérou svojej družky, mal. S.H., nar. XY, zneužívajúc jej závislosť, ktorý si vynútil hrozbou rozpadu rodiny a donútením z poslušnosti.

Za to mu bol podľa § 201 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením z 31. januára 2013, sp. zn. 5 To 43/2012 Krajský súd v Košiciach odvolanie obvineného A. A., voči skôr uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa, zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu včas podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Ľuboša

Petrovského dovolanie obvinený A. A..

Obvinený v ňom uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ a § 374 ods. 3 Tr. por.

Naplnenie uvedených dovolacích dôvodov videl obvinený v nasledovných skutočnostiach.

Krajský súd sa dostatočne nevysporiadal s rozpormi vo výpovediach poškodenej, týkajúcich sa času, kedy došlo medzi ním a poškodenou k prvému pohlavnému styku, ako i s výpoveďou znalkyne z odboru psychológie O., ktorá nevylúčila, že neskoršie zmeny vo výpovediach poškodenej sú ovplyvnené inou osobou, pravdepodobne tou, s ktorou žije. Na druhej strane, bez uvedenia bližších dôvodov, jeho výpoveď označil za účelovú, poukazujúc na skutočnosť, že sa v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní 28. novembra 2011 údajne priznal. Zároveň súd len všeobecne konštatoval, že výpoveď poškodenej bola objektivizovaná ďalšími svedeckými výpoveďami.

Krajský súd bližšie neuviedol, ktorými dôkazmi boli naplnené jednotlivé znaky predmetného trestného činu a kvalifikovanú skutkovú podstatu použil preto, že poškodená bola chránenou osobou, pretože v čase spáchania skutku bola osobou mladšou ako 15 rokov a bola dieťaťom. Táto skutočnosť je však zákonným znakom základnej skutkovej podstaty posudzovaného trestného činu, a preto nemôže odôvodňovať aplikáciu aj tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty rovnakého trestného činu. Uviedol, že poškodená nebola naňho žiadnym spôsobom odkázaná, pretože takýto záver nevyplýva zo žiadneho dôkazu.

Navrhol preto, aby najvyšší súd vyslovil, že uznesením krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon, napadnuté uznesenie zrušil a zrušil aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, avšak v inom zložení senátu.

V doplnení podaného dovolania obvinený, prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Lemeša uviedol, že za dôkaz, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom považuje výpoveď matky poškodenej, ktorá ako zákonná zástupkyňa poškodenej bola prítomná na vykonanom hlavnom pojednávaní a tak mala pred svojou výpoveďou o jednotlivých výpovediach vedomosť.

V písomnom vyjadrení okresný prokurátor napadnutý rozsudok označil za zákonný a správny a preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poškodená A. I. a jej zákonná zástupkyňa W. I. (v súčasnosti G.) v písomných vyjadreniach k dovolaniu obvineného uviedli, že rozhodnutia súdov obidvoch stupňov považujú za zákonné a správne.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice s poukazom na správu psychiatricky M. navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol.

Obvinený sa k skôr uvedeným vyjadreniam, ktoré jemu a jeho obhajcovi boli zaslané nevyjadril, resp. len sám písomným podaním uviedol, že na podanom dovolaní trvá.

Prvostupňový súd po postupe v zmysle § 376 Tr. por. predložil spis s dovolaním obvineného dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 dovolanie možno podať ak:

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z obsahu predloženého spisu spoľahlivo vyplýva, že obvinený v priebehu trestného stíhania v prípravnom konaní, ani na hlavnom pojednávaní, nenamietol nezákonnosť vykonaného dokazovania a to ani najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Z tohto dôvodu a so zreteľom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. sa dovolací súd obvineným uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ nezaoberal, pretože ho obvinený v dovolacom konaní nemohol použiť. V tomto smere najvyšší súd len poznamenáva, že nezodpovedá stavu veci tvrdenie obvineného, že matka poškodenej (správne v tom čase W. I. a nie M. M.) ako jej zákonná zástupkyňa predtým ako bola sama vo veci na hlavnom pojednávaní vypočutá, mala byť prítomná na vykonanom hlavnom pojednávaní. Z obsahu spisu je zrejmé, že táto bola vo veci vypočutá na hlavnom pojednávaní, na ktorom súd vykonal dokazovanie 01. marca 2010, pretože predchádzajúce hlavné pojednávanie práve pre jej neprítomnosť odročil.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Potrebné je však uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti.

V predmetnej veci ani k jednému z uvedených prípadov zásadného porušenia práva na obhajobu nedošlo.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že obhajca obvineného podané dovolanie odôvodnil v podstate rovnakými skutočnosťami, ktoré uviedol aj v podanom odvolaní, ktoré smerujú voči nesprávnemu hodnoteniu dôkazov a odôvodneniu napadnutého uznesenia. Krajský súd však v odôvodnení napadnutého uznesenia na všetky namietané skutočnosti dostatočným spôsobom poskytol odpoveď. Vysvetlil, na podklade akých dôkazov a úvah dospel k záveru o správnosti skutkových a právnych záverov vyslovených vo výrokovej časti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a prečo naopak neuveril obhajobe obvineného, pričom dôsledne vychádzal zo skutkovej vety, ktorú súd prvého stupňa na rozdiel od podanej obžaloby pri zachovaní totožnosti skutku na podklade dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní upravil. Zároveň však konštatoval aj to, že bolo chybou súdu prvého stupňa, keď pri posúdení viny obvineného prihliadol aj k jeho priznaniu v záverečnej reči, avšak aj bez tejto skutočnosti existuje dostatok dôkazov pre spoľahlivý záver o vine obvineného. Možno preto konštatovať, že z týchto dôvodov dovolaním obvineného napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je arbitrárne.

Napokon, pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod obvineného podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., najvyšší súd uvádza, že skutková veta ustálená už v prvostupňovom rozsudku obsahuje všetky zákonné znaky trestných činov, ktoré obvinený spáchal, pretože vykonal súlož s osobou mladšou ako 15 rokov a spáchal uvedený čin na chránenej osobe, osobu mladšiu ako 18 rokov pohl k mimomanželskej súloži a táto bola zverená do jeho starostlivosti a uvedený čin spáchal na osobe mladšej ako 18 rokov, ktorá bola takému konaniu donútená z poslušnosti a hrozbou.

K dovolacím námietkam obvineného týkajúcim sa tohto dovolacieho dôvodu najvyšší súd uvádza, že zákonným znakom trestného činu podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. je vykonanie súlož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo sexuálne zneužitie takejto osoby. Táto skutočnosť je premietnutá do skutkovej vety napadnutého rozhodnutia. Pre právne posúdenie konania páchatel'a aj podľa ods. 2 písm. a/ a písm. b/ tohto ustanovenia je zároveň nevyhnutné aj spáchanie činu uvedeného v odseku 1 závažnejším spôsobom konania, ktorý je vymedzený v § 138 Tr. zák. a na chránenej osobe, ktorá je vymedzená v § 139 ods. 1 Tr. zák. Z ustálenej skutkovej vety okrem iného vyplýva, že obvinený páchal trestný čin 4 mesiace, čo vzhľadom na jeho závažnosť predstavuje dlhší čas a na odkázanej osobe. Zároveň zo skutkovej vety vyplýva aj to, že pohl dieťa, ktoré bolo na neho odkázané, s použitím nátlaku k mimomanželskej súloži.

K skutkovým námietkam dovolania obvineného najvyšší súd na záver poznamenáva, že tieto v súlade s ustanovením § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. neskúma (a teda ani úplnosť vykonaného dokazovania, ani správnosť jeho hodnotenia), pretože úplnosťou a správnosťou zisteného skutku nie je oprávnený sa v dovolacom konaní zaoberať.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.